

Q. F. F. Q. S.
DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA
DE

IURE GEMELLORUM

Vom Rechte der Zwillinge

Quam
AUSPICIIS JEHOVÆ
RECTORE ACADEMIÆ MAGNIFICENTISSIMO

Serenissimo Principe ac Domino

DOMINO

GUILIELMO HENRICO

DUCE SAXONIÆ, JULIÆ, CLIVIÆ, MON-

TIUM, ANGARIÆ, GUESTPHALIÆ, &c.

DUCATUS ISENACENSIS HEREDE,

Ex Decreto Illustris JCtorum Ordinis

In Florentissimâ ad Salam Academia

PRÆSIDE

ILLUSTRI ATQUE EXCELLENTISSIMO

Dn. CHRISTIANO **Mildvogel** / JCto

SERENISS. DUCIS SAXO-ISENACENSIS

CONSILIARIO STATUS INTIMO,

CURIÆ PROVINCIALIS ET SCABINATUS NEC NON

FACULTATIS JURIDICÆ ASSESSORE GRAVISSIMO,

ANTECESSORE CELEBERRIMO,

Patrono, Hospite ac Promotore suo multis nominibus devenerando

Pro summis in utroque Jure HONORIBUS AC PRIVILEGIIS

DOCTORALIBUS ritè ac legitime capessendis

Placido Eruditorum examini submittit.

HENRICUS **Grenenberg** /

Longo-Salifâ à Thur.

Ad diem Januar. A. O. R. M. DCCIII.

Horis locoque solitis.

JENÆ, Litteris MÜLLERIANIS.

CELEBERRIMÆ
Reipublicæ Salzensis
DNN. CONSULIBUS
Totique Inclyto Senatorum Ordini
VIRIS

*Nobilissimis, Consultissimis,
Amplissimis & Prudentissimis, Patronis
atque Fautoribus æstimatissimis,*

Inauguralem hanc Disputationem
in debita observantiæ Symbolum

D. D. D.

HENRICUS Kreyenberg.

IN NOMINE NATI SALVATORIS,
DISSERTATIONIS INAUGURALIS
DE
JURE GEMELLORUM
CAPUT I.

Exhibens

*Nominis Explicationem, De-
scriptionem & Divisionem.*

§. I.

Ajutorio sacrosanctæ Triados, ex lege Me-
thodi haud invetâ, præliminarium eno-
dationem, antequam ad substantialia
perveniamus, præmittere non videtur in-
congruum; licet enim potior rerum, *arg.*
l. 3. §. 9. ff. de adim. & transfer. leg. prior tamen verborum
ratio haberi debet, *arg. l. 1. ff. de Just. & jur. l. 1. §. 1. ff. de pact.*
verba namque rebus, non res verbis interveniunt, *c. 11. c. 22.*
q. 5. quoniam intelligentia rerum à verborum intellectu
pendet. *Gell. l. 3. c. 10.* Hinc ut moribus nostræ ætatis ali-

A 2

qua

¶ (4) ¶
qua ex parte satisfiat, in limine dissertationis nostræ, quæ extrinsecus occurrunt, monebimus.

§. II. Dum inspicio rubricam, principio sese offert vocabulum *Juris*, in cujus evolutione multum operæ laborisque ponere vel immorari non allubescit, nec instituti nostri ratio permittit, de variis illius vocis conceptibus, qui in hoc vocabulo latent, admodum esse anxium, *vid. l. 11. & 12. ff. de Just. & jur.* Sufficit in præsentiarum addidisse, *ius* nobis in discursu nostro idem denotare ac id, quod in jure de gemellis disponitur, seu quod circa gemellos justum & injustum est.

§. III. Merito auspicamur ab Etymo, unde scilicet vox *Gemellorum* descendat, juxta præscriptum Ulpiani in *l. 1. pr. ff. de Just. & jur. l. 1. ff. de reb. dub.* Et quidem, si originem ex sedibus suis eruere velimus, fatendum, vocabulum hoc derivari à voce *Geminus*, cujus deminutivi formam constituunt Gemelli. *Geminus* vero, prout Becmannus putat, origine Grammatica ex Hebræo גִּמְנִים & vocabulo græco ἀμα componitur, quod est adverbium temporis & idem ac *una cum*, *simul cum*, vel *eodem tempore* exprimit; nudà tamen divinatione ob additam dubitandi particulam *fortassis*, ab hac opinione recedere videtur celeberrimus Vossius in excellenti suo opere Etymologico, ubi ab antiquo verbo *geno*, pro *gigno*, originem derivare enititur, ut ita *geminus* dicatur quasi *gignus*, sicuti Græcis γένιος à γένω dicitur.

§. IV. Etymologiam excipit Homonymia, errorum mater fecundissima, nisi diligens ejus evolutio sequatur; non unam vero semper aut eandem offendimus significationem: nonnunquam enim designat id, quod *dupli-*
caturum

tum est; quare à Galeno testiculi, qui aliàs *ὄρχη* appellari solent, gemellorum vocabulo, tanquam honoratiore veniunt, & *δίδυμοι* vocantur, vid. Solin. *Polyhistor. c. 13.* Ammian. *l. 16.* Eodem modo Paulus in *l. 22. §. 1. ff. ad L. Aquil.* gemellos vocat par jumentorum, videlicet mulorum aut equorum, quod nobis ein Paar audit: interdum admittit prædicari de signo cœlesti, quod in Zodiaco apparet, lucidissimis scilicet duabus stellis istius asterismi, qui vulgò Castor & Pollux audit, eoque à veteribus poëtis *δίδυμοι* dictæ sunt. Plin. *Histor. Natur. lib. 18. c. 29.* ob simillimam gemellorum effigiem: sed pro ratione instituti mei in nativâ suâ significatione vocem hanc considero, quatenus Gemelli denotant partus simul ab una matre editos.

§. V. Denique *gemini, pares, similes, æquales* sunt Gemellorum synonyma & unum idemque fermè denotant, prout videre licet apud Varron. *l. 9. p. 226. de lingv. lat.* Qui plura habent eadem cum aliis, dicuntur *similiores*, qui vero proximè accedunt ad alia & omnia cum illis habent communia, dicuntur rectè *similimi*; Etsi verò vocabulum *geminus* eandem cum gemellis habeat significationem, attamen circa hanc vocem notari meretur, de qualibet fermè re eam prædicari & communiter idem denotare, quod *duplex*, hinc *gemina suspicio* i. e. duplex, habetur in *l. 9. C. de Mathemat. Et malef. gemini* tramires in *l. 22. §. 14. C. de jur. delib. geminum facinus l. 4. C. de sepulch. viol. gemina arbor; l. 10. ff. arb. furt. cas.* quandoque etiam idem significat, quod *simile* aut *par*, quo sensu Cicero *pro Rosc.* inquit: *par est avaritia, similis improbitas, eadem impudicitia, gemina audacia,*

Idem porro est nomen proprium præsidis aut proconsulis, ad quem Divus Pius rescripsit in *l. 6. ff. ad L. Jul. de vi publ.* Speciatim vero denotat duos uno partu natos & sic cum gemellis nostris convenit: quo pertinent Ciceronis verba *pro Quint. Gajus & Lucius Fabricii fratres gemini fuerunt*; Dicitur tamen etiam *gemina soror* pro ea, quæ est uterina, referente Calvino in *Lexic. Jurid. verb. gemini*. Germanis talis partus exprimitur per vocabulum *Zwillinge* / quasi *zweylinge* / quod duo sint.

§. VI. Missis nominibus, quorum prior habenda erat ratio, ad rem ipsam meritò nos accingimus, ut statim intelligatur, quid sit id, de quo disputatur: atque ita Gemellos definire allubescit, quod sint *partus animalium, qui ex uno utero & uno die simul nati sunt*, sive duo sive plures. Servius *ad lib. XI. Æneid.* Isidor. *lib. IX. c. 5.*

§. VII. Quemadmodum in modo datâ definitione diximus, quod Gemelli sint, qui ex uno utero & uno die simul fuerint editi, ita verba haud obscurè indicant, ad gemellorum constitutionem requiri, ut unam habeant matrem, i. e. ut ex uno utero prodeant, nec non uno die, id est uno generationis tempore, quamvis non æque ipso die, quo alteruter gemellorum fuit editus; teste enim experientia constat, edito uno, alterum sæpius post duos, imò plures aliquando dies demum provenire.

§. VIII. Neque huic sententiæ refragari potest vocula *simul* in definitione apposita; nec res tam apertè ablutanda: satis enim superque notum est, rò *simul* non denotare semper τὰὐτὸ τὸ ἐνεσθὲς, cum juxta Tryphonini effatura in *l. 15. ff. de stat. hom.* natura non permiserit, simul uno

uno impetu duos infantes de utero matris excedere ; sed dici sapissimè , cum tempora sunt proxima nec interrupta , imò secundum subjectam materiam diversa ; ita opera duo *simul* locata dicuntur ab uno & eodem homine diversis tamen temporibus. l. 26. ff. locat. conduct. atque testes *simul* signant instrumentum , quamvis non uno eodemque momento , actu tamen continuo. l. 21. C. de testam. l. 1. §. 6. ff. de bon. possess. secundum tabb. j. l. 16. §. 8. de pign. atque in l. 34. ff. ad Sct. Trebell. de duobus fratribus ruina vel naufragio *simul* mortuis quæritur , quis prius , quis posterius mortem obierit ? sic *simul* significat communionem temporis , & , quæ proxima sunt , vel quæ proximè fiunt , etsi non eodem momento , conjungit. vid. c. 1. de consuet. in 6to. Strauch. Lexic. particular. in verb. *simul*.

§. IX. Proximè insequitur divisio , ad naturam rei cujusque demonstrandam imprimis conducens ; dividuntur autem Gemelli ita , ut alii sint irracionales , puta bruta animantia , quæ sæpius duplicato foetu procedunt & dominum suum exhilarant , de quibus Virgilius :

modo namque gemellos

Spem gregis

Alii rationales , homines scilicet anima rationali præditi. Atque non minus inter gemellorum censum reputamus *bicipites* , quamvis alia membra non sint conduplicata , dummodo extra dubitationis sphaeram ponamus , utrumque eorum caput proprium atque duas animas rationales in distinctis & quasi separatis corporibus habere , Zach. lib. 7. qv. est. medic. legal. tit. 1. qv. 5. Alph. à Caranz. de part. legit. 17. n. 95. ita ut connexio membrorum communem

suc-

successionis ordinem in *Nov. 118. c. 1.* impedire vix possit, cum duplex sint persona gemelli, juxta *l. 15. § 16. ff. de stat. hom.* nisi unum caput alteri tantum ceu rudis quædam carnea moles adhæreat.

§. X. Porro dividimus Gemellos, quod alii sint simpliciter tales, alii *Tergemini* sive triplicati, imò quandoque etiam *quadrigemini* & plures. Quamvis enim vox gemellorum regulariter duplicatum saltem fœtum denotet; haud tamen excludit partum numerosiorem: adeoque ea, quæ de gemellis dicuntur, optimâ ratione ad tergeminos quoque extendi possunt. *l. 3. ff. si pars hered. pet.* ut hinc supervacaneum sit, de his peculiarem tractationem instituire: nec facit, quod numero discrepent, cum nobis sufficere possit, in forma & modo nascendi cum gemellis convenire.

§. XI. In nostris equidem terris Tergeminarum pauca, partus numerosioris nullum extare exemplum, negari nequit, ut supervacua videri possit tractatio, cum jura ferri oporteat, de his, quæ ἐπι τὸ πλείον i. e. ut plurimum accidunt, non quæ ἐν παραλόγῳ i. e. exopinatò *l. 3. ff. de legib.* & ad ea potius debeat aptari jus, quæ & frequenter & facilè, quam quæ perrarò eveniunt, juxta *l. 5. cod.* quod enim semel aut bis existit, legislatores prætereunt. *l. 3. ff. si pars hered. pet.* imò nonnulli partum, qui unicus non sit, contra naturam esse asseverant; Verum enim vero ideo jura tam generaliter feruntur, ut Magistratus vel judex, si quando casus rarior oblatu fuerit, leges generatim latas applicare possit, *l. 12. ff. de legib.* neque enim leges, neque Sæta ita scribi possunt, ut omnes casus, qui quandoque inciderint, comprehendantur, sed

sed sufficit ea, quæ plerumque accidunt, contineri. *l. 10. eod.*

§. XII. Neque tam multa atque varia multiplicis parturitionis exempla generali propositione fabulosis annumeres, in regionibus maximè foetiferis, velut Ægypto, ubi frequentiores sunt multiparæ, à fertili solo & majore mulierum virtute, fide Solini, Trogus, inquiētis, auctor affirmat in Ægypto septenos uno utero simul gigni: quod ibi minus mirum, cum foetifero potu Nilus non tantum terrarum sed & hominum foecundet arva. vid. Aristot. *l. 7. de hist. animal. c. 4.* Petr. Garcias *disp. 72. c. 3. n. 11. in fin.* Plinius *c. 3.* adjiciens, Nilum potatum ita esse foetiferum. Paulus in *l. notissima 3. ff. si pars hered. pet.* meminit non leves auctores tradidisse, quatuor puellas à matrefamilias natas esse, & quinque quaternos aliquam Peloponnesi enixam, multas Ægypti uno utero septenos; Trigemini Horatii apud Romanos totidemque Curiatii apud Albanos extitere. *d. l. Imò idem Paulus auctore Lælio Jcto scribit, se vidisse in palatio mulierem liberam, quæ ab Alexandria perducta, ut Hadriano ostenderetur, cum quinque liberis, ex quibus quatuor eodem tempore enixa, quintum post diem quadragesimum; Id quod etiam l. 7. pr. ff. de reb. dub. confirmatur. Sed & tergeminos senatores cinctos vidimus Horatios. Liv. l. 1. decad. 1. Plin. nat. hist. l. 7. c. 3. Quin l. 36. ff. de solution. auctoritate Aristorelis etiam quinque nasci posse, dicitur. Quidquid tamen sit, non nisi tergenorum ratio haberetur in jure civili, ita, ut si quis uxorem reliquerit prænantem, & filium habeat superstitem, quarta tantum pars eidem adsignetur, cum fieri possit,*

B

ut

ut tergemini nascantur. l. 3. ff. si pars. hered. pet. & l. 7. pr. ff. de reb. dub.

§. XIII. Celebre illud puerperium Margarithæ, Hollandiæ Comitissæ uxoris, apponere placuit. Accidit illud sub Henrico Imperatore, cum dicta Comitissa unâ parturitione 365. liberos vivos eniteretur. Hujus memorandi portenti totam historiam in tabula marmoreâ extantem adseripit Dalner. de jure hom. p. 7. n. 22. In fronte namque Epitaphii scriptum erat majusculis literis.

En tibi monstruosum nimis & memorabile factum.

Quale nec à mundi conditione datum.

Inscriptionem sequebatur historia hîcce verbis: Margaritha Hermannii comitis Hennebergiæ uxor, Quarti Florentii comitis Hollandiæ & Selandiæ filia, Guilielmi Regis Romanorum ac postea Cæsaris seu Gubernatoris Imperii atque Alithei comitis Hannoveriæ soror cujus patruus Episcopus Trajectensis, avunculi autem filius Dux Brabantie & comes Thuringiæ, &c. Hæc autem illustrissima comitissa annos 40. circiter nata, ipsa die Parasceves nonam circiter horam, anno millesimo ducentissimo septuagesimo sexto 365. enixa est liberos, qui prius à Guidone suffraganeo Trajectensi, omnes in duabus ex ære pelvibus baptizati sunt, quorum masculi quotquot erant, JOHANNES, puella autem omnes, ELISABETHÆ vocati sunt, qui simul omnes cum matre, uno eodemque die satis concesserunt, atque in hoc Laudunensi templo jacent sepulti. Quod quidem accidit, ob pauperulam quandam feminam, quæ ex uno partu gemellos in ulnis gestabat pueros, quam rem ipsa admirata Comitissa, dicebat, id per unum virum fieri non posse ipsamque contumeliosè rejecit. Unde hæc paupercula ani-

mo perturbata ac percussa, mox tantum prolium numerum ac multitudinem ex uno partu imprecabatur, quot vel totius anni dies numerentur. Quod quidem præter naturæ cursum obstupenda quadam ratione ita est factum, sicut in hac tabula in perpetuam hujus rei memoriam, ex vetustis, tam manuscriptis, quam typis excusis obronicis breviter positum & enarratum est. Deus ille ter Max. hac de re suspiciendus, honorandus ac laudibus extollendus in sempiterna secula. Amen. Licet Harsdöfferus im grossen Schauplatz lust und lehreicher Geschichte potius commentum otiosorum monachorum id esse velit. Joannes Aventinus lib. 7. Ann. mulierem narrat sub Friderico II. Imp. mille quingentos ac quatuordecim foetus enixam esse. Quod tamen non minus dubium est, quam historia comitissæ Margarethæ. Plura exempla suppeditat Paulus Zachias *quest. medico-legal. tit. XI. n. 6.* Plin. *hist. nat. lib. 7. c. 11.* Petrus Schulzius *de Polyædia c. 1. §. 24.* atque alii.

CAPUT II.

De

Affectionibus Gemellorum

tam Naturalibus quam Civilibus.

§. I.

Rem quidem, quæ à Jurorum scholis aliena est, aggredior; nihilominus cum gemellorum jura examinari nequeant, nisi prius

B 2

prius de eorum affectionibus pateat, hasce præmittere ne-
 cesse erit. De causis igitur & ortu gemellorum varia sunt
 sententia. Sunt, qui putant, multiplicis foetus causam, esse
 superfœtationem, è quorum numero est Amylius Parisa-
 nus *lib. 2. de Nobil. exerc. c. 8. ex. 1.* Sed contrarium à Physi-
 cis jam satis est declaratum, & quidem auctoritate Hip-
 pocratis in *libro de natur. pueror. n. 44. & sqq.* qui ea-
 dem in geminis esse conceptionis momenta tradit; Ge-
 minationem igitur partus ex uno tantum maris ac fœ-
 minæ congressu fieri, evincit Petr. Garcias *disp. 72. c. 2.*
de lac. affect. Fernel. *lib. 7. de part. nat. c. 7.* & Iulius
 Paulus Zachii *quæst. medico-legal. d. 1. tit. 3. qu. 3. n. 12. &*
sqq. Quare etiam Augustinus *l. 5. de Civ. Dei c. 6.* ait:
nunquid & in conceptu, ubi unum concubitum esse manife-
stum est & rari a natura vis est, ut cum conceperit femina,
deinde alterum concipere omnino non possit. Testantur
 etiam sacrae literæ Geneseos *cap. 38.* quod Thamar ex
 Juda socero geminos ex uno concubitu conceptos fue-
 rit enixa. Quantitatem autem vel excellentiam sem-
 nis multiplicis partus causam esse, tradunt Petr. Gar-
 cias *disp. 72. c. 3. n. 8. & 9.* Gothofr. *ad l. 36. ff. de solut. maxi-*
mè si qualitas feminis cum abundantia concurrat. Bona-
ventura l. 3. de octomestr. part. c. 36.

§ II. Quoties igitur semen in partes scinditur,
 ut duo vel plures exinde oriuntur conceptus, mater ha-
 bebitorumque pueros, ut plurimum in una pellicula,
 propriis tamen vasis umbilicalibus donatos, auctoritate
 Hippocratis in *libro de supers.* Alioquin marem adpar-
 tum usque dextrâ, fœminam verò sinistrâ contineri, ex
 eodem Hippocrate notavit Petr. Garcias *d. disp. 72. c. 3.*

bits

s s

n. 3.

n. 8. Cæterum de Gemellorum statu in utero vid. Harsdörffer im Schauplatz lehreicher Geschichte tit. 142. n. 22. & scriptores, qui de obstetricantibus egerunt, quæ tamen disceptanda medicis relinquimus.

§. III. Pueris ita incrementibus, ut mater sufficiens alimentum suppeditare iis amplius non valeat, natura peculiarem exeundi impetum tribuit, ita ut unus post alterum lucem aspiciat. Sed illud maximè disquiritur, quis nam ex duobus uno concubitu conceptis prior aut posterior secundum naturæ ordinem natus esse dicatur? Plures sunt, qui posterius conceptum primum ex utero exire dicunt, frivola præter ratione, argumento sumto à sacco, diversis rebus onulto, atque posterius conceptum ostium uteri ita obserare dicunt, ut primo loco exire oporteat, quod ultimo loco est ingestum. Paul. Zach. *quest. medico-legal. lib. 9. tit. 12. qu. 2.* Hinc etiam Hispanorum mores, teste Zeilero, in *Itinerario Hisp. p. 69.* ultimo natum, tanquam prius conceptum haberi volunt pro primogenito, cum per temporis prioritatem ratione conceptionis sibi id acquisiverit, quod primogenito debetur: haud secus ac in lapidum fodinis lapis ultimo effossus prior censetur esse concretus.

§. IV. Verùm hæc opinio, licet vulgaris sit, contrariatur tamen naturæ; supra enim adsertum fuit, gemellos ex uno eodemque coitu gigni. Prout autem semen in partes divisum fortius est, mulier citius concipit, ac si debilius fuerit, constans vero Medicorum est adsertum, foetus quo fortior sit, eo citius eum in lucem egredi, cum & is, qui prior conceptus augetur in dies melius formetur & inde membra majus robur ad-

quirant. Tales autem à majori calore sine dubio regi-
unde celerius non solum formentur, sed etiam eo ce-
leriori cum motu egrediantur, prout singula hæc la-
tius deducit Paul. Zach. *lib. 9. tit. 12. q. 3.*

§. V. Ad qualitates gemellorum naturales simi-
litudò faciei quoque refertur, quam quidem ex eodem
maximè temperamento procedere, nullum est dubium,
juxta Hippocrat. *in libro de dieta.* Tanta enim con-
temporanæ conceptionis habetur vis, ut natura ad sus-
cipiendam magis hanc, quàm illam formam determi-
netur. Alph. à Caranz. *de part. legit. c. 13. n. 46.* Miram
omninò hanc naturæ operam insigne fratrum gemino-
rum, *Medardi* puta & *Gerardi*, exemplum exhibet, quos
sibi adeo exitisse similes perhibent, ut non solum eodem
die vitam iugressi, sed & eodem tempore ad summum
honoris fastigium fuerint evecti, & ne quid ad pari-
tatem deesset, eodem die mortem cum vitâ commuta-
rint, referente Baptistâ Fulgoso *in opere de dictis factis-
que memorabilibus*; animis etiam ita concordés, ut Hip-
pocliidi & Polystrato animi & morum paritare anteferan-
tur. Neque id nudis adscribendum accidentibus, cum
ex naturâ intrinsecâ proveniat, ut duo non solum spe-
cie, sed & in externis delineationibus & faciei præci-
puè effigie eandem *ἑπλήρω* referant similitudinem,
unde cum duos viros inter se maximè convenire vide-
mus, eos gemellos appellamus, juxta Horat. *Epist. l. 1.
ad Fuscum.*

*Hac in re scilicet una
Multum dissimiles, ad cætera pene gemelli.
Quamvis verò natura non impedita ob vim semini infi-
tam

tam, geminam prolem sibi met affimilare affvéscat, non tamen hæc sola sufficit ad obtinendam fraternitatis victoriam, nisi alio adminiculo adjuvetur; ita enim dantur exempla quam plurima natorum, qui sibi de facie similes, à diversis tamen parentibus orti. Exemplum ex fabulis gentium de Hercule & Iphicle, quorum alter Jovi, alter verò Amphitruoni similis natus esse dicitur; Aliud in Autolico & Philammone, quorum alter Mercurii, alter Apollinis effigiem referebat. Plura habemus apud Schenckium *lib. 4. Observ. tit. de Superfæt.*

§. VI. Hæc porro similitudo non solum in effigie, sed & affectuum paritate & morum conformitate est conspicua. Facit hæc, quam sæpe videmus, conformitas, quo minus in dubium vocemus Physicorum tradita, gemellos subinde simul agrotare, cum tanta sit naturæ virtus, ut idem facile possit operari. Hanc autem stellarum influxibus & constellationi, quæ dicitur, sunt, qui attribuunt, sed perperam. Quod si enim vel maxime operationes astrorum in corpora & ingenia humana concedamus, gemelli tamen non uno statim momento & sub uno horoscopo nascuntur, sed per interstitium sæpe aliquot horarum, & nonnunquam sub una constellatione fatali, alter concipitur masculus, alter foemina. August. *lib. 5. de Civit. Dei c. 2.* Hippocrates ergo *lib. 1. de dieta* tam peculiaris similitudinis causam non aliam esse dicit, quam quod ex eodem semine concepti, eodem sanguine nutriti, ac iisdem locis foci, imò simillimum nacti fuerint temperamentum. Neque aliam ob causam fieri dicunt, quam ob temperamentorum convenientiam ac similitudinem, ut foemina matribus, matres

res ut plurimum patribus similes nascantur. Aristot. 7. de hist. animal. c. 5. Gratianus discept. forens. c. 567. n. 56. Alph. à Caranz. de part. legit. c. 18. n. 46.

§. VII. Naturæ vero cursum sapius ex accidenti interverti, experientia abundè docet. Sicuti enim ex accidenti fit, ut aliquid interdum deficiat vel abundet, ita nonnunquam evenit, ut contra communem naturæ ordinem geminatus partus non rarò voluntate, affectibus, moribus aliisque plane sit dissimilis. Exemplum habemus in Esau & Jacobo, quos Paulus uno concubitu conceptos esse docet, licet non una utriusque vitæ qualitas fuerit. Genes. 25. vers. 27. August. d. lib. c. 4. *Nati sunt, in quiens, duo gemini antiquâ patrum memoria, ut de insignibus loquar, sic alter post alterum, ut posterior plantam prioris teneret. Tanta in eorum vita fuerunt moribusque diversa: tanta in actibus disparilitas, tanta in parentum amore dissimilitudo, ut etiam inimicos eos inter se faceret ipsa distantia. Numquid hoc dicitur, quia uno ambulante alius sedebat: Et alio dormiente alius vigilabat: alio loquente alius tacebat: que pertinent ad illas minutias, que non possunt ab eis comprehendendi, qui constitutioni siderum, quâ quisque nascatur, adscribunt, unde Mathematici consulantur. Unus duxit mercenariam servitutem, alius non servivit: unus à matre diligebatur, alius non diligebatur: unus honorem, qui magnus apud eos habebatur, amisit, alter adeptus est. Quid de uxoribus, quid de filiis, quid de rebus, quanta diversitas? Mentionem quoque facit Augustinus geminorum diversi sexus, quos præter actus ratione sexus diversos, instituto & proposito vitæ adeo scribit existisse dispares,*

disparēs, ut masculus conjugatus, hæc sacra virgo: ille numerosam prolem procreaverit, hæc nec nupserit, incredibilius sanè nisi munera Dei pectore agitemus, à cuius voluntate, nutu atque imperio omnia dependent.

§. VIII. A statu & affectione naturali pergimus ad civilem gemellorum statum, eumque vel dubium, vel certum. Contingit enim nonnunquam, ut ex geminis vel tergininis, quis prior natus esse censeatur? dubitetur; præscribunt ergo jura vel consuetudo certa criteria & notas, è quibus de primogeniturâ erit judicandum. Quoties igitur præventio alterius ex gemellis in nascendo est manifesta, nullum exsurget dubium, illum, qui nativitate prior est, primogenitum haberi, ita tamen, ut non sufficiat emissio cruris vel brachii, nisi totum corpus nascatur. Tiraq. *de jure primogenit. qv. i. n. 8.* Confirmat illud ipsum scriptura sacra, exemplo Serah & Perez, qui ex Thamar nati fuerunt gemelli. Primum enim manum porrigentem filo coccineo notavit obstetrix, ejus tamen manu retractâ, alter Perez nativitatem antevertens, primogenitus factus. *Genes. 38. v. 28.*

§. IX. Natura equidem fert, unum post alterum exire, cum simul uno impetu duo infantes de utero matris non excedant *l. 15. ff. de stat. hom.* Obstetricum verò incuriâ nonnunquam fit, ut ignoretur planè, uter ex gemellis prior, uter posterior sit. Imo sæpius hoc incertum esse, nec per subtilitatem judicialem manifestari posse, ipse agnoscit Ulpianus *l. 10. §. 1. ff. de reb. dub.* Plures hac in re, si dubium oriatur, proponuntur à variis decisiones, quas breviter percurremus. Et quidem, si masculus & foemina simul uno partu editi sint, masculus, ut robustior, prior ex carcere materno exiisse præsumitur. *d. l. 10. §. 1. Pacian. d. probat. l. 2. cap. 11. n. 11. seq.* Quod si verò ambo sint

C

ma

masculi, itidem ex conjecturis quæstionem decidi debere consentiunt, & quidem primogenitum nonnulli præsumunt eum, qui robustior est, vel qui formosior. Berl. p. 3. concl. 21. n. 42. & sqq. Brunn. ad l. 10. ff. de reb. dub. Quam sententiam adprobat Paul. Zach. quæst. medico-leg. lib. 9. tit. 12. qv. 5. quantum ad robustiorem, idque per rationes ante allegatas, cum is, qui fortior est, & prius concipiatur & prius exeat. Formositate autem nihil communicare posse, ait, foetui, ob quod ira ortum acceleret, ut alterum gemellum in nascendo præveniat: Bene tamen distingvendum dicit Zachias, inter quæstionem de regnis & principatibus, & quæstionem de juribus privatorum. Illam enim ex jure gentium, hanc ex civili esse decidendam. Quare cum jure naturæ non sufficiant conjecturæ ad causarum decisiones, neque inde jus constituatur, sed ex iis demum, quæ certa & probata sunt; hinc conjecturam, quod is dicendus sit primogenitus, qui robustior, non putat sufficere. Atq; hinc alias decisiones Juri habent, & quidem latius hanc quæstionem examinat Andreas Tiraquellus, triginta & liberorum & librorum parens, de jure primogenitorum qv. 17. qui præter jam enumeratas, alias opiniones adfert, quas breviter hic adducemus. Primò dicit, quod quando res commodè possit dividi, uterque succedat: sin dividi nequeat, judicio fortis rem esse dirimendam. Alteram refert ex Baldo proæmio ff. § itaque. col. 2. utrumque nim. debere succedere, ratione additâ, quod sicut gemini in cœlo, ita etiam in terrâ sint; hinc pares esse in jure, qui fuerunt pares in nascendi æqualitate, per gl. in l. Arescusa. 15. ff. de stat. hom. nec de jure naturali vel divino requiri, ut regnum aliquod per unum regatur. Sed & tunc de novo

vo quaestionem oriri dicit, quis in scriptis eorum prior sit nominandus, de quo etiam Tiraq. *qv. 19.* agit. Tertiam habet Imola, neutrum admitti, quia regnum dividi nequit; huic tamen opinioni occurrunt alii, dicentes, licet regnum sit individuum, ex eo tamen non sequi, quod non possint duo fratres simul succedere: bene verò sequi, quod ambo in solidum sint reges, quia jus individuum, sive sit jurisdictio, sive aliud quidquam, competit pluribus in solidum, etiamsi competat jure hæreditario *l. 2. §. 2. & 5. ff. de V. O.* Quare non esse absurdum dicunt, quod etiam in summo principatu temporali sint duo principes in solidum; Ergo licet magis conveniat expediatque reip., unicum esse principem, tolerari tamen posse istum concursum principatus. Quartò dicunt, patrem eligere posse eum, quem velle, ut primogenitum succedere. Quintam adducunt, utrumque quidem posse succedere, ita tamen ut non ambo simul imperent, sed alternis annis. Sextò eum potiozem dicunt, qui possidet. Septimò locum gratificationi esse inquit populo, ut liberum sit, quem is ex gemellis velit eligere. *arg. l. si quis à filio. §. 1. ff. de legat. 1.* Octavò, dari quoque locum gratificationi superioris putant, & quidem teneri dominum gratificari honestiori. Nonò, quod pater possit eligere, & quidè juxta supra adductas jam dum tres opiniones, vel robustiorem, vel formosioris esse eligendum, vel sortis judicio rem dirimendam. Has duodecim opiniones singulas deinde ad latum examinat Tiraquellus, rationibus in hanc & illam partem adductis, quò nos referre liceat.

§. X. Inter tot igitur Doctorum opiniones, qui sepe sibi ipsis non constant, arduum erit eligere, quæ sit optima;

non tamen negamus, modum maximè naturalem esse, si modò res, in quam succeditur, id patiat,ur, ambos simul succedere. Quod si vero id non patiat,ur, atq; omnis præsumtio cesset, tunc omninò sortis iudicio rem esse dirimendam, pronuntiat Dan. Mollerus *ad Const. Sax. p. 3. c. 15. n. 17.* Videmus ita quoq; decisum in dicafterio Jenensi, uti habetur apud perillustrem Lyackerum *cent. 3. dec. 781.* Metellus namque, nobilis quidam hæredem in prædiis suis scripserat forem unicam, Camillam, eà conditione, ut primogenitus ex eà natus in prædio F., secundogenitus in prædio Z. succederet. Soror verò Camilla cum præter spem maturè nimis in itinere gemellos esset enixa, à mulieribus autem paganis, qui aderant partui, observatum non esset, quis primogenitus, quærebatur, quid hac in parte juris? atque ita fuit pronuntiatum: *Wie wohl nun in Zweifel einige den Stärcksten/wieder andere den Klügsten mit der Zeit vor den primogenitum gehalten haben wollen. So wird doch solches füglich auf's Loß gestellet/und ist denen Eltern unbenommen/denjenigen/welchem das Loß abfället/und doch etwa der erstgeborne gewesen seyn mag/in andere Wege sein Vermögen zu ergrößern.* Multis rationibus hanc controversiam sortis iudicio esse dirimendam, confirmat Tiraq. & quidem ex eo, quod omnia jura dicant, rem dubiam sorti esse committendam *l. 14. ff. de judic. l. 5. ff. fam. ercisc. ibique ex omni historia plura exempla adducit.*

§. XI. Sunt tamen, qui nihil certi definiri posse putent, illum modum præstantissimum habentes, quem iudex, omnibus circumstantiis probè expensis, de sententiâ prudentum adhibuerit. Quam sententiam fovet B. Schubarth

non

20

bartus *Diss. de statu liberorum dubio & illegitimo. §. 38.* Ad decisionem solum arbitrio iudicis relinquere, res periculosa est, nisi is certa norma atque cynosurâ utatur. Quare vel ambos esse admittendos, vel si ratio illud non sinat, forte rem esse dirimendam putamus, uti superius fuit dictum, utrumque tam in privatorum, quam principum successione locum habere putantes. vid. Dieterich. *ad A. B. tit. 7.* Rumelin. *ad A. B. dissert. 6. th. 8.*

§. XII. Nec tamen status gemellorum certus, tam in causis civilibus quam criminalibus, omni caret dubio. Patri sanè concessum esse, filiis suis etiam nondum natis tutorem constituere, certum est, ut nimirum is, qui perfectæ ætatis non est, alterius tutelâ regatur §. 6. *Inst. de Attil. tut.* atque tam persona honestè educetur, quam bona per consequentiam legitimam habeant defensorem l. 12. §. 3. *ff. de admin. & pericl. tut.* Atque hinc, si pater posthumo tutorem dederit, omnibus natis per eum consulere voluisse putandum est, licet venter duos vel tres natos simul emittat, *arg. l. si quis ita. §. 1. ff. de testam. tut.* Prisci enim libero ventri ita prospexerunt, ut in tempus nascendi omnia ei jura integra servarent, quoties de commodo ipsius partus quæritur, maximè in jure hereditatum l. 7. §. 26. *pr. ff. de stat. hom. l. 30. §. 1. ff. de acquir. vel omitt. hered. l. 23. ff. de V. S.* cum illi jam mortis tempore intelligantur adfuisse l. 153. *ff. de V. S. l. 2. §. 6. ff. de Excus. & credatur paterfamilias spontè suâ legitimam hereditatem iis reliquisse l. 8. §. 1. ff. d. 7. Cod.*

§. XIII. Quæ verò portio in suspenso esse debeat, si mulier prægnans relicta sit? haud sine causa quæsitum fuit, quia constare non poterat, quornam liber

ros mulier esset paritura: tergeminos enim Horatios apud Romanos editos fuisse, observat Paulus in *l. 3. ff. si pars her. pet.* In dubiis igitur hereditatum eventibus, ex mente juris auctorum, attendimus tergemino- rum parturitionem, per verba legis: *Quid est ergo prudentissime juris auctores medietatem quandam secuti sunt, ut, quod fieri non rarum admodum potest, intuerentur, id est, quia fieri poterat, ut tergemini nascerentur, quartam partem superstiti filio assignaverint.* Scilicet, quia evenire posset, ut tergemini nascerentur, mulier prægnans ita habeatur, quasi ternos paritura esset, & venter mulieris gravidæ pro tribus personis computetur, adeoque coheres interim solam quartam partem petere potest, cui si pauciores fuerunt nati, residuum accrescit, si plures quam tres, de eâ parte tantum, quantum ultra natis competit, decrescit. *l. 3. & 4. eod. l. 36. ff. de solut. Dn. Struv. S. J. C. Ex. X. tb. 7. 4.* Atque hinc eadem spe multiplicis foetus, filius superstes pro quartâ tantum convenire & conveniri potest, quamvis postea unus tantum filius natus fuerit. *l. sed & si restitatur. 28. §. f. ff. de judic.*

§. XIV. Alphonfus quidem à Caranza *Tr. d. part. natur. & legit. c. 18. n. 6.* contrarium tenet, atque sibi displicere dicit hanc Pauli sententiam, quartam nim. partem in suspenso esse relinquendam, inanibusque eum mediis uti ad suam adstruendam sententiam, scribit: Neque Pauli rationem, quâ juris auctores prudentissime medietatem secuti, quartam partem ideò superstiti assignarunt, ut quod fieri non rarè admodum potest, sufficere putat, cum certo certius sit, frequentius reperiri uniparas mulieres, & rarissime tergemini eodem partu fuerint

fuerint editi. Legislatores autem non observare quod semel aut bis existit & raro fit, sed ad id respicere, quod fit plerumque. *l. 3. ff. de leg. l. 64. ff. de divers. reg. jur. Nov. 94. c. 2.* Quin & Paul. Zach. *lib. 1. tit. 2. qu. 3. n. 10.* hanc Pauli legem mediocritatem non observare, ait, cum nimis excedat id, quod plurimum fieri contingit, satisque mediocritas servata videatur, si Jctus geminos nasci posse sancivisset, & jam natum ex tertia parte heredem fecisset. Deinde injustam & à ratione deviam Pauli sententiam exinde elici posse, ait Caranza, quod superstes, qui semisse integro, ejusque fructibus ad alimenta indigeret, à matre vel avo interim, retento dodrante, pro muliere prægnante, alendus sit, quod sane perquam iniquum est. Verum ex ipsis verbis legis *3. ff. si pars her. per.* facile patebit, quid per medietatem intelligat Paulus. Quippe cum antea varias eorum traditiones, qui duos, tres, quatuor, quinque, imo septenos nasci posse putarunt, adduxerat, addit, se medietatem sequi velle, & cum non adeo rarum sit, tergeminos nasci, eò casum dirigere. Nec obstare possunt alimenta interim ab avo præstanda, cum omnino parentes, si deficient bona liberorum, ad illa teneantur.

§. XV. Adducit tamen leges in contrarium Caranza, per quas probare contendit, Pauli sententiam esse improbandam & non dodrantem, sed semissem saltem pro nascituro esse reservandam. Et primò quidem provocat ad *l. utrum. 7. ff. de reb. dub.* Verum ista lex Pauli sententiam clarè confirmat, dicit enim: *sin autem natus fuerit (posthumus,) utrosque accipere, quantum cuique relictum est, ut uno nato pars tibi dimidia debeat: duobus natis, tertia tibi debeat; tribus*

bus natis, quia trigemini quoque nascuntur, quarta de-
 beatur. Imò ipsa hæc lex rationem addit, cur nihil ul-
 tra tergeminos fuerit constitutum, cum se. id, quod ultra
 tres nascitur, fere portentosum videatur. Quid clarius cum
 lege Pauli concordat? Deinde adducit *l. i. §. ff. si pars
 ber. pct.* Verùm illa lex plane nullam partem determinat,
 sed tantum dicit, interdum prætorem incertæ partis he-
 reditatis petitionem indulgere. Incerta omnino pars est,
 quia, uti ipse Ulpianus rationem addit, quot edantur
 filii, incertum est. Neque contrariatur *l. 3. §. 10. ff. de suis
 & legit. hered.* cum loquatur de tali casu, quo mulier, quæ
 se prægnantem dicit, prægnans non est, ideoque superstes
 ex asse hæres erit, ita ut integram hereditatem ad heredem
 suum possit transmittere. *Unica lex. 30. §. 6. ff. de acqu.
 vel omittend. hered.* dubium movere potest: dicit enim
 Ictus: *sicuti cum vacuo utero suus ex asse hæres est, ita &
 cum unum gerit, nec per naturam humana conditionis
 alium partum formare potest, (quod quidem post certum
 tempus conceptionis eveniet) ex parte dimidia & igno-
 rantem fore heredem, non ex quarta, ut Julianus putat.*
 Sed si bene verba legis perpendimus, nec contrarietatis
 quidpiam erit reliquum. Primò namque dicit, si mu-
 lier falsò se dixerit prægnantem, superstitem heredem
 ex asse esse. Deinde ponit casum, quo mulier unum partum
 gerit & unus tantum posthumus nascitur; atque tum deci-
 dit, superstitem esse heredem ex parte dimidiâ. Non igitur
 de eo casu hic agitur, quotnam partes hereditatis in suspen-
 so manere debeant? sed de eo saltem, ex qua parte super-
 stes fiat hæres; ideoque Paulus & Ulpianus sibi non
 contradicunt.

§. XVI. Tres igitur partes ventri adsignantur, quoties incertum, quot nascituri sint. Ubi verò naturæ sufficit certitudo, ibi certum quoque iudici esse debet. Ventre autem in lucem emisso, si pauciores fuerint nati, residuum adcrefcit superstiti; sin plures quam tres, de eâ parte tantum, quantum ultra natis competit, decrefcit. *l. 4. ff. si pars ber. pet.* Hilliger. ad Donell. *Dn. Struv. S. J. C. Ex. X. lb. 74.* Putat quidem Simon à Grœnevvegen *ad l. 28. §. ult. ff. de judic.* quoniam in hisce regionibus rarò gemini, rariùs tres uno partu nascantur, & ad ea potius debeat adaptari jus, quæ & frequenter & facile, quam quæ perrarò & ex inopinatò eveniunt, ideo superfitem filium interim, dum partus adhuc incertus est, ex parte dimidiâ magis fore heredem. Quod etiam Gallorum moribus esse receptum, testatur Autumnus in sua censura ad illam legem. Addit tamen Grœnevvegen, satius esse atque humanius, in tempus nascendi omnia jura integra reservari, atque interim ventri curatorem dari. Id quod etiam hodiernis moribus servatur.

§. XVII. Apud Romanos nota erat lex Pappæ, quæ sub Augusto ad cœlibes coërcendos & augendum ærarium fuerat sancita. Et hac quidem lege variæ poenæ statutz erant orbis, à quibus ut immunes essent illi, qui uxores quidem habebant, sed nullos liberos procreaverant, petebant jus liberorum. Præcipuè verò jus trium liberorum ad commoda ex Scto Tertulliano percipiendâ multum conducebat, cum ingenua trium liberorum jus habens, libertina quatuor, ad bona filiorum filiarumve intestatò mortuorum admittretur §. 2. *Inst. de Scto Tertul.* Hæc autem jus trium liberorum adi-

D

adi-

adipiscebantur, quæ trigeminos pepererant, prout habetur. *l. 137. ff. de V. S.* quæ ex Pauli *lib. 2. ad legem Papiam* Poppæam desumpta est. Verùm contradicit sibi Paulus *lib. 4. sent. tit. 9. §. 2.* ubi ait: *quæ semel uno partu tres filios edidit jus liberorum non consequitur: non enim ter peperisse, sed semel partum fudisse dicitur, nisi forte per intervalla pariat.* Quem textum licet conciliare conentur alii, dicentes, alium esse casum, ubi mulier uno impetu trigeminos ediderit; alium, ubi per intervalla eos fuderit, & posteriori casu certum, utique esse, eam ad omnia commoda juri trium liberorum præscripta esse admittendam, quia totidem liberorum fiat parens, quot successuri sunt partus. *l. 15. ff. de stat. hom.* secus in priori, quia cum juna tantum sit parturitio, matri ad commoda Scti Tertulliani ea prodesse non possit. Potius tamen est, ut cum Alph. à Caranza *c. 18. §. 41.* faciamus, dicentes, trigeminos, quocumque modo nati sint, matri omnino ad successionem, ex Scto Tertulliano prodesse, cum verum sit, eam tres filios edidisse & peperisse, eorumque matrem veram esse, id quod ex Tertull. Scto tantum requirebatur. *l. 2. ff. ad Sct. Tertull.* Atque hoc non tantum valere, ait, ad vitandas poenas & odia legis Julæ & Papiæ, sed etiam in omni alio casu odioso vel favorabili, sive de damno vitando sive de lucro captando agatur, cum uxor sic verè & propriè tres liberos peperisse dicatur.

§. XVIII. Antiquitus posthumos vel heredes instituere vel exheredare necessum erat; si tamen sub conditione exheredatio erat facta, pendente conditione venter nihilominus in possessione mittebatur *l. 1. §. quare. ff. de ventre in poss. miter.* ubi exheredatio ita concepta legitur: *si mihi filius;*

filius unus nasceretur, exheres esto. Quid autem, si plures nascantur? Respondet Ulpianus *d. l. Quia filia nasci potest, vel plures filii, vel filius & filia, venter in possessionem mittitur.* Satius est enim sub incerto ejus, qui edetur, ali etiam eum, qui exheredatus sit, quam eum, qui non sit exheredatus, fame necari: ratumque esse debet, quod deminutum est, quamvis is nascatur, qui repellitur; Duobus itaque pluribusve simul natis, neuter exheredationis formulæ subja-
cebit. Caranz. *c. 18. n. 36.* quoniam exheredatio non nisi in eò, qui solus nascitur, locum habere potest, magis enim favendum liberis, quam testamento. Dec. *in l. posthumo. C. de bon. poss. contr. tabb.* Quid verò si testator posthumo legaverit, & plures nascantur? v. gr. si ita in testamento scriptum fuerit: *si quis filius mihi nascitur, ei heres meus centum dato;* Respondet JCtus: duobus posthumis natis singuli habebunt centum *l. 17. §. 1. ff. de legat. 1.* Quare etiam si filiabus relictum fuerit legatum, sensisse videtur testator etiam de posthumis. *l. 17. pr. ff. eod.* Maximè vero in libertate humaniorem amplecti sententiam par est, si ve unius facta fuerit mentio, si ve plurium, cum omnes æque ad libertatem à primis cunabulis vocentur. *l. 14. C. de fideicom. libert.*

§. XIX. Alia quæstio movetur, si testator ita scripserit: *si post mortem meam uxor filium pepererit, filius ex besse, uxor ex triente heres esto; si vero filia nata sit, filia ex triente, uxor ex besse heres esto:* Nati autem fuerint gemelli filius & filia, annon ruptum sit testamentum? quia testator in eum casum, si filium & filiam pepererit, non videtur cavisse. Ast verò, cum utriusque & filii & filix in testamento mentio fuerit facta, duplex inde orietur jus. Quare res ita fuit decisa per *l. si ita scriptum. 13. ff. de li-*
ber.

ber. & possb. videlicet, *assensu* distribuendum esse in septem partes, ut ex his filius quatuor, uxor duas, filia unam partem habeat: ita enim secundum voluntatem testantis filius altero tanto amplius habebit quam uxor: item uxor altero tanto amplius quam filia. Licet enim subtili juris regule conveniebat, ruptum fieri testamentum, attamen cum ex utroque nato testator voluerit uxorem aliquid habere, ideo ad huiusmodi sententiam, humanitate suggerente, decursus est; quod etiam *Juventio Celfo* apertissime placuit. Eandem ferè computationem sequitur *Paulus* in *l. Clemens Patronus. 81. ff. de hered. institut.* ita scribens: *Clemens Patronus* testamento curaverat, ut si sibi filius natus fuisset, heres esset: si duo filii ex equis partibus heredes essent: si dua filia, similiter: si filius & filia, filio duas partes, filia tertiam dederat: Duobus filiis & filia natis, querebatur, quemadmodum in proposita specie partes faciemus: cum filii debeant partes esse, vel etiam singuli duplo plus quam soror accipere. Quinque igitur fieri partes oportet, ut ex his binas masculi, unam femina accipiat.

§. XX. Unicum adhuc de gemellis circa *L. Aquiliam* notari meretur, nimirum: si ex gemellis, aut parimularum vel equorum unum fuerit occisum, non solum perempti corporis estimationem faciendam esse, sed & ejus rationem haberi debere, quo cætera corpora depretiata sunt. *L. 22. ff. ad L. Aquil.* idque tam ratione damni emergentis quam lucri cessantis, modo utilitas circumstantem ipsam consistat. Neque enim affectionis solius ratio in estimatione habenda est, cum pretia rerum non ex affectione, nec utilitate singulorum, sed communi-

munitur fungantur. *l. 33. ff. ad L. Aquil. l. 63. ff. ad L. Falcid.* nisi dolus aut culpa singularis adversarii intercedat, tum enim determinatio ejus, quod interest, neque ad duplum restringitur, neque ad utilitatem circa rem proximam respicitur. *l. 13 pr. ff. de act. emt. l. 6. §. 4. eod. l. 19. §. 1. ff. locat.* Dn. Struv. *S. J. C. Ex. 44. th. 5. n. 4.* Quin & tunc aestimationem per juramentum in litem affectionis fieri posse, non dubitamus, per *l. 1. l. 2. §. 1. seqq. ff. de juram. in lit. l. 68. ff. de R. V.*

CAP. III.

DE

Partu Gemellorum Cesareo.

§. I.

Inter Gemellorum affinia refero Exsectos, ungebohrne Kinder. Schilter. *Manuduct. Philosoph. moralisc. 4. §. 48.* item Ausschnitlinge. Besold. *in thesaur. pract. & Speidel. specul. jurid. polit. verb. exsecti.* Qui magis hominum, quam naturæ ope lucem adspiciunt, cum & Paulus Jctus dicat *in l. anniculus. 132. ff. de V. S. falsum esse, eam peperisse, cui mortua filius exsectus est. j. l. si ergo. §. partus ancilla. ff. de publ. in rem. act.* quoniam mater in extractione foetus perfectionem haud ita operatur, ac si *Q̄ōw* partum ab utero excludat. Natura enim non secus generatione partus monstrosi vel abortus deficit vel deviat, quam

D 3

si

si vel matris vel partus desideretur conatus. Quod si enim matris uterus sectione fuerit cæsus, talis partus exfectus ex censu naturalium videtur excludi, cum contra naturam insolitâ & inconsuetâ via exire cogatur. Hinc neque nati aut partus nomen huic aptari posse, ubi exitus omnem matris & foetus excludit actionem, ita, ut mulier vix obtineat legatum, sub conditione, *si pepererit* relictum, statuit Jacob Rigos in *d. l. 132*. Imò matrem abortum fecisse, quando foetum præter naturæ ordinem emittit, affirmat Joannes Gutierrez. *lib. 2. pract. quest. qu. 101. n. 3.* confer Alph. à Caranz. *c. 6. de gener. part. rat.*

§. II. Alia tamen est ratio foetus abortivi, utpote qui arguit imperfectionem, ut vivere non possit, cum desit debita maturitas & perfectio ad exercendas actiones vitales, quàm partus exfecti, cum hic sit perfectus & ad partes vitales obeundas idoneus. Quare is etiam pro legitimo habendus, licet per horam vel momentum tantum vixerit, non secus enim ac verè natus pro vitali habetur & successiōnis est capax. Caranz. *c. 2. §. 4. n. 58. & c. 6. sect. 1. n. 17.* Nec tamen foetus septimestris ex utero matris exfectus pro vitali est habendus, ut alii septimestres spontè & ex naturæ instinctu nati, cum foetus telis suâ naturâ debilis & imperfectus tantum vigoris habere non possit, ut mortuâ matre à cæso matris utero extractus transpirare amplius per se possit. Paul. Zach. *quest. medicæ-legal. tit. 2. n. 8. & 99.*

§. III. Neque simul cum matre foetus maturus atque perfectus in utero existens emoritur, quin potius spiritus per respirationem jam in foetum transmisit, cessante

fante licet ulteriori influxu, jam in ipso foetu agunt, ita ut is exfecto ventre salvari possit atque pro vitali haberi, in ordine ad rumpendum testamentum. *l. 6. pr. ff. de in-offic. testam. l. 12. ff. de lib. & postb.* nec non ad legitimam matris hereditatem acquirendam, tam secundum tabb. quam ab intestato, exitulo: unde *Cognati*, multoque magis unde *legitimi*. *l. 1. §. si qua pregnant. ff. unde cognat.* dummodo à matris excessu illico venter aperiatur, quo foetus liberè respirare possit, ita ut in omnibus, exciso licet matris utero, æquiparetur infanti naturaliter nato, eademque in utrovis militet ratio: obtento enim effectu non curamus de modo: *arg. l. si mater. 3. C. de instit. & substit.* Atque ita Baldus, antiquus juris interpretes, ad *l. ult. C. de suis & legit. hered. in emphyteusi* pro se & liberis nascituris relicta, consuluisse fatetur: ac in *feudo* Jacobus Ardiz. in rubrica *tituli de successione feudi* idem statuit. Conf. Curtius Junior in *tr. feudorum. 2. par. qv. 14. n. 36.* Et hac ratione purificata censetur conditio in filio, exfecto ventre edito quando sub hac formula mulieri in testamento aliquid fuerit relictum: *si tempore sua mortis filium habuerit*: quoniam etiam ea mulier, cum moreretur, creditur filium habere, quæ exciso utero edere potest. *l. 141. ff. de V. S.*

§. IX. Duobus vero masculis aperto matris utero simul editis, controversia ratione primogenituræ vel Majoratus oriri & disquiriri potest, an in his eadem ratio ac in verè natis locum habeat? Baldus sanè in *proximo ff. utrumque* in regno vel principatu admittit, cum certum sit, quod cælo utero materno omnes simul, & nullus eorum ante natus fuerit, licet voluntate extrahentis alter alterum

rum prævenit, ne sc. contra naturam foetui injuria inferatur. Zachias quoq; *quæst. medico-legal. lib. 9. tit. 12. qu. 6. n. 12.* regulariter gemellos, qui ex utero matris exenti, reuera simul editos censendos esse putat, quia aperto utero simul in lucem perveniunt, etsi forte separatio partium à corpore materno serius in altero fiat: id enim dependere à sola voluntate Chirurgi, non à casu, uti tunc, quando non secto ventre, sed loco consveto extrahitur is, qui prior in manus incidit. Haud tamen inane esse dicit laudatus autor, si in hoc etiam casu conjecturis & præsumtionibus locus detur, ex quibus habeatur primogenitus, non qui prior exsectus est, sed qui primò nasci debuisset. Illas autem ex majori vivacitate, fortitudine & meliori corporis structura unius, in comparatione ad alium, posse elici. Quidquid tamen sit, in exsectis eadem videtur adesse ratio, ac in gemellis naturaliter editis, de quibus dubium est, quis prior vel posterior natus, maximè cum hoc in iisdem à voluntate Chirurgi dependeat. De illis autem in superioribus dictum, non tam conjecturis & præsumtionibus esse locum, quam potius vel utrosque esse admittendos, vel fortis judicio rem dirimendam, quare etiam eadem hic erunt applicanda.

CAP.

§ (3) §
CAPIT IV.

De

Gemellis in utero mortuis.

§. I.

Accidit nonnunquam ut Gemelli in utero mortuis expirent, nec vivi in lucem exeant de quibus idem juris est, quod de alia prole simplici ante nativitatem extincta. Favorabilior nimirum saepenumero est causa partus nondum editi, quam pueri jam nati, idque effato Ulpiani in *l. i. §. & generaliter. ff. de ventr. in poss. mitt.* ibi: *partui in hoc fauetur, ut in lucem producat: puero, ut in familiam inducatur.* Partus namque propter spem nascendi per fictionem non minus pro filio habetur ac jam natus. Quare etiam leges foetum in utero inclusum hominibus adnumerare maluerunt, ut jura istis serventur integra, si postea nasci eos contigerit. *l. 26. pr. ff. de stat. hom.* Neque dissimilem lex municipalis patitur interpretationem, quo minus in statuto de surrogando proximior in locum Decurionis demortui, relicto fratre & filia praegnante, proximior in utero existens praeratur. Alph. à Caranz. *c. 2 §. 4. n. 47.* Mortis enim tempore in causa favorabili intelligendus est adfuisse, qui in utero relictus est. *l. 153. ff. de V. S. dummodo postea vivus natus fuerit.* Quoties verò fictionis inducendae causa cessat, nec ratio superest, propter quam haberi debeat pro aliquando concepto, utpote si in utero fuerit demortuus, tunc omnia cessant. *l. 15. is, cui ita. 18. ff. quando dies legat.*

E

§. II.

§. II. Morte enim filii gemellorumve in utero
 insecuta, mortua est vis ac obligatio legis: cum jura ita
 sint accipienda, ut in utero existens habeatur pro nato,
 si postea reverà editus fuerit. *l. ult. C. de postb. hered. in-
 stit. l. 1. §. si quis proximior. ff. unde cognati.* Balduin. *in no-
 tis ad tit. ff. de stat. hom.* Aliter pro homine haud erit
 reputandus, nisi forma specifica & informans conjun-
 gatur materiæ corporeæ, juxta tradita per Canonistas
 per *textum in cap. in quadam. 8. de celebr. Missar.* nec in-
 universum legibus subesse poterit partus, si forte mor-
 tuus ex utero materno extrahatur, cum omne jus com-
 paratum sit hominis causa. *l. 2. ff. de stat. hom. §. fin. Inst. de
 jure N. G. & C.* Ut hinc colligere liceat, præteritione
 posthumi non ruptum fieri testamentum, si tractu tem-
 poris vivus non processerit, vel formam sui generis non
 habuerit. *l. penult. C. de postb. her. instit.* quia videntur
 nunquam nati, qui mortui nascuntur. *l. 129. ff. de V. S.*
 Si enim mater abortum fecerit vel monstrum ediderit,
 non solum non retro fingimus natum antea fuisse, sed
 ne conceptum quidem, licet revera adfuerit conceptio.
 Alph. à Caranz. *c. 2. §. 4. n. 49.* Neque huic asserto contraria-
 tur Ulpianus *in l. 135. ff. de V. S.* juxta quam mulier capit
 legatum sub conditione relictum, *si pariat*, etiam si
 portentosum vel monstruosum vel debile ediderit, vel
 quale visu vel vagitu novum, non humanæ figuræ, sed
 alterius magis animalis partum. JCrus enim id tan-
 tummodo respicit, quod mulier pepererit, nec illud ei
 imputetur, quod non fuit in ejus potestate. *j. l. 3. C. de
 inoff. testam.*

§. III. In quibusvis iraque privilegiis tacita conditio cenferur adjecta: *si natus fuerit*, cum negata causa tollatur omnis effectus, ita ut contrario conditionis eventu infecuto, nullus amplius superfit favor ventris: quia non entis nullæ sunt qualitates: Neque etiam resp. mortuis defenditur, neque horum progenie amplificatur, cum paria sint non nasci, vel mortuum editum foisse partum. In dubio verò semper vivus præsumitur natus, si debito tempore & modo naturali fuerit editus, nec quidpiam monstrosi vel prodigiosi præ se ferat. Hinc summo simul verborum compendio inferimus, talem partum, qui mortuus editur, nec suum esse, nec legitimam illi deberi, nec pupillum dici posse, imò nec hominem; in favorem tamen libertatis talem etiam inter natos numerari, patet ex *l. Aretusa. ff. de statu hom.* Quid si verò partus nascatur vivus, ita tamen constitutus, ut secundum naturam vivere non possit? nihilo secius erit legitimus atque successionis capax, juxta Carpz. *p. 3. c. 17. d. 18.* cum nihil intersit, perfectè & justo tempore, an verò imperfectus edatur partus, si modò vitæ ex vagitu vel corporis motu sit manifesta. *l. quod dicitur. in fin. ff. de liber. & postb. j. 13. C. de postb. & her. instit.* respondentibus ita Dnn. Lips. Ob num wohl solches Kind nicht zeitig gewesen / und die Mutter mit demselben länger nicht / denn in sechsten Monath schwanger gangen / dieweil aber dennoch benientes Kind gelebet und euren Bericht nach vor seinem Absterben etliche Seuffzerlein gethan ic. So ist auch sein zuvor verstorbenen Vaters und Großvaters Erbschafft auff dasselbige Kind kommen ic. V. N. W.

§. IV. Quod si forte infans in ipso partu expi-
ret, antequam edatur? Nec tum pro vivo habebitur,
licet capite vel medio forsan corpore fuerit egressus,
Alciatus *in l. 129. ff. de V. S.* Neque enim de infantu-
lis in utero materno hærentibus dici poterit, eos ab-
solutam & perfectam habere navitatem, ita ut tan-
quam legitimi succedere vel testamentum paternum
possint rumpere; quemadmodum pronunciarunt Dnn.
Scab. Lips. Ist N. verstorben / und hat nach sich sein
Weib/cure Pflge-Frau schwangers Leibes an einem/und
seinen Bruder Christoph N. an andern Theil nach sich ver-
lassen: ob nun wohlgedachtes Hansen N. Witbe in der
neunten Woche nach ihres Mannes Tode zur Geburth ge-
arbeitet. Diweil ihr aber dennoch selbstn berichtet / daß
das Kind in der Geburth verstorben/und also nicht lebendig/
sondern todtt zur Welt kommen/ıc. so hat es auch auf be-
melte Wittib/als seine Wntter einige Erbschaft nicht brin-
gen noch versallen können. B. R. W. Num verò liberi sacri
baptismatis, imminente mortis periculo sint participes, si
caput tanquam omnium sensuum atque virium habitacu-
lum, extra uterum appareat? iusta videtur subesse dubitan-
di causa. Nihilò vero secius verbo divino magis convenit
totalis egressio, ita ut, antequam integer edatur partus, sa-
cro fonte non lavetur. Dedek. *consil. theol. V. l. 2. de bap.*
I a enim variarum Ecclesiarum constitutionibus sancitum
legimus, inprimis in Electoratu Sax. *art. gen. lib. 6. cap.* Von
der Noth-Tauff / ibi: demnach denn die heilige Tauffe ein
Sacrament der Wieder-Geburth ist/ erfordert dieses Sa-
crament, daß das Kind/so das Sacrament der Wieder-Geburth
empfangen soll/zuvor an die Welt gebohren sey. Eadem
ferè verba leguntur *in. Ord. Eccles. Vinariens. cap. 12.* Circa
sepul-

sepulturam verò id observatur, ut, si foetus forte unum vel alterum membrum attigerit, non eadem ac aliàs moris est, adhibeantur ceremoniæ.

§. V. Ratione successione igitur partus, antequam edatur, plane nulla habetur ratio: sive per infirmitatem naturalem, sive vi extrinsecus adjecta, utpote, *uterum manibus comprimendo, vel lapide aut ligno percussiendo, aut fortiter cingendo, vel se in terram projiciendo, aut de loco altiori in terram precipitando* fuerit occisus. Quam verò nefandum hoc sit scelus, vel constituta in illud pœna ejusque gravitas evincit, vid. fufius Illustris Dn. Præsens in *disp. de jure Embryonum c. 4.* vix tamen, in nuptis maximè, & bonæ famæ uxoribus violentia præsumitur, cum foetus in matris utero non minus quam extra illum variis affectibus exponatur, quamvis in meretriculis consultius Petri Gregorii monitum, dum ad finem *lib. 4. de republica. cap. 1.* ita ait: *Non debet prætermittere Rector reipublica curam inquirendi de pregnantium mulierum utero, ne incuriâ hæc tuti illegitimè concumbentes metu infamia partus intercipient, suffocent aut perdant. Et si quas ad hanc impietatem pervenisse detexerit, exemplari pœnâ debet punire, ut alia abstineant: & ne piacula homicidiorum infantium committantur. Ex quibus non tantum subtrahitur persona reipublica, sed & sæpe anima ipsa cælo, dum sine baptismo animati partus suffocantur & ita vita æterna eis cum vita temporali adimitur.*

Hic terminus esto atque erratorum venia.

DEO SIT LAUS, HONOR ET GLORIA.

Der Fleiß würckt Fähigkeit; die
Fähigkeit schafft Ehre/
Womit Austraens Hand ge-
schickten Söhnen lohnt/
In deren treuer Brust die wahre
Weisheit wohnt/
Indem sie angefüllt mit heylger Rech-
te Lehre.
Er kann / geehrter Freund /
davon ein Zeugnis geben/
Den Chemis diesen Tag mit ihren
Purpur ziert /
Wie Fleiß die Fähigkeit; und der die
Ehr gebühret /
In der Er nun hinfort wird hoch
vergnüget leben.

Das werthe Vaterland wird dessen
sich erfreuen/
Es hoffet manchen Dienst von seinen
klugen Rath
Er wird die Hoffnung auch vergnü-
gen in der That/
Drum wünsch ich Glück dazu und
viele Wohlgedeyen.

Hierdurch wolte dem Herrn DOCTORI
als seinem höchwerthen Freunde bey
würdig angenommenen Gradu seine
Beyfreunde contestiren.

Augustus Bohse, Lic.

ULB Halle

3

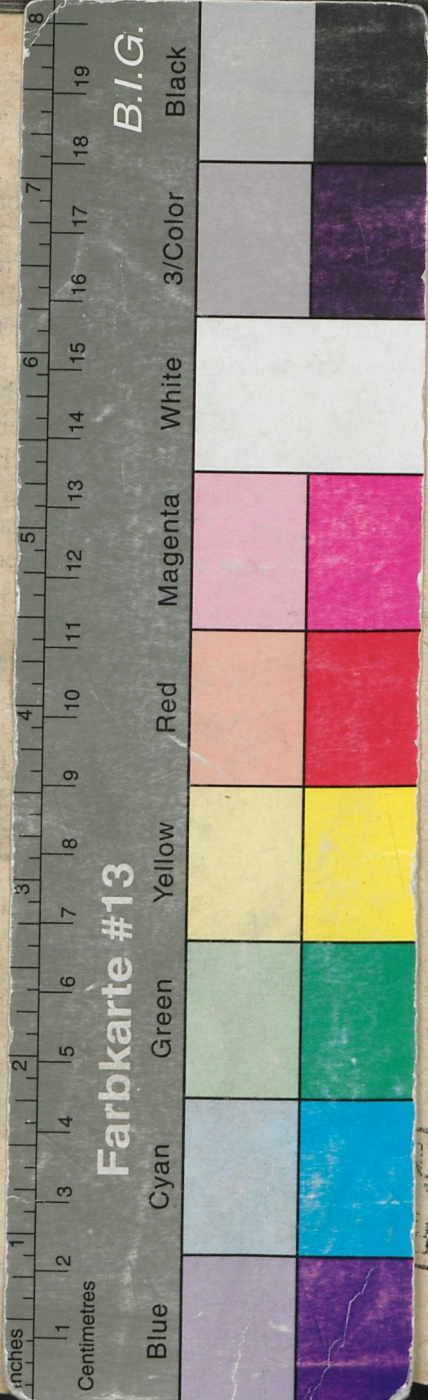
006 366 333

vol 18

2

6

17.

27

1903, 23⁹

Q. F. F. Q. S.
DISSERTATIO INAUGURALIS JURIDICA
DE

IURE GEMELLORUM

Vom Rechte der Zwillinge

Quam
AUSPICIIS JEHOVÆ
RECTORE ACADEMIÆ MAGNIFICENTISSIMO
Serenissimo Principe ac Domino

DOMINO
GUILIELMO HENRICO
DUCE SAXONIÆ, JULIÆ, CLIVIÆ, MON-

TIUM, ANGARIÆ, GUESTPHALIÆ, &c.
DUCATUS ISENACENSIS HEREDE,
Ex Decreto Illustris Jctorum Ordinis
In Florentissimâ ad Salam Academia
PRÆSIDE

ILLUSTRI ATQUE EXCELLENTISSIMO
Dn. CHRISTIANO *Wildvogel* / Jcto

SERENISS. DUCIS SAXO-ISENACENSIS
CONSILIARIO STATUS INTIMO,
CURIÆ PROVINCIALIS ET SCABINATUS NEC NON
FACULTATIS JURIDICÆ ASSESSORE GRAVISSIMO,
ANTECESSORE CELEBERRIMO,

Patrono, Hospite ac Promotore suo multis nominibus devenerando
Pro summis in utroque Jure HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
DOCTORALIBUS ritè ac legitime capeffendis
Placido Eruditorum examini submittit.

HENRICUS *Freienberg* /

Longo-Salissa Thur.
Ad diem Januar. A. O. R. M. DCCIII.
Horis locoque solitis.

JENÆ, Litteris MÜLLERIANIS.

